

PRYZSTROIĆ (23) *vb pf*

o jasne.

inf przystroić (2). ◇ *fut 2 sg* przystroisz (1). ◇ *3 sg* przystroi (5). ◇ *3 pl* przystroją (1). ◇ *praet 2 sg m* -ś przystroił (2). ◇ *3 sg m* przystroił (3). *n* przystroiło (1). ◇ [2 *pl m pers* -ście przystroili.] ◇ *imp 2 sg* przystro(o)j (3). ◇ *con 3 sg f by* przystroiła (1). ◇ *impers praet* przystroj(o)no (1) [może też *N sg n* od PRYZSTROJONY]. ◇ *con by* przystroj(o)no (1). ◇ *part praet act* przystroiwszy (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (trzy z niżej notowanych przykładów) – XVII(XVIII) w.

1. *Przygotować, sporządzić; componere Vulg [co] (3)* : Będzie tedy palił ná nim [ołtarzu] Aáron/ rzeczy wdzięczney woniey. Ráno gdy iuż przyftroi kágáńce/ będzie tho pálił *Leop Ex 30/7*.

[*przystroić na kogo*: dlatego prawaście zgwałcili [...] i wolność nie tylko naszą, ale i swoją utracili. Naszę, żeście na nas tę rzecz bez przyzwolenia naszego przystroili, swoją, iżęście nam dali przykład przeciwny konfederacyej *PismaPolit 558*.]

Zwrot: »pięknie przystroić« (1): Około roż Iáłowce z zyrnkámi wonnemi/ Przesadzáne piéknymi drzewy Bobkowemi. [...] Potym wżędy rozliczne kwiecie rozładzono/ Wfzytko rowniuczko roftąc piéknie przyftroiono. *RejWiz 23v*.

Przen [komu] (1) : W domu Pánye twey fwyętey á wyełkyey hoyności/ S ftrumenyá rołkoffy twych wfzytki ták nápoifz/ Bo ftudnice żywotá fám ty nam przyftroiłz *LubPs I4v*.

2. [*Przygotować do spełnienia jakiegoś zadania [kogo za kogo]*: Tenże im Cielefny rozum y mátkę ku vprofzeniu y dołthoyności vkazał/ y zá rzeczniczkę y przyczynicielkę do Páná przyftroił. *GrzegŻarnPos 1582 654 (Linde)*.]

3. *Ozdobić; adornare, colere, comere, decorare, exornare, ornare Cn [kogo, co] (8)* :

przystroić komu [sobie] (1): Ná káždy dzień zmułkáne przyftroy fobie czoło/ A nadobnym czepeczkiem otocz głowę w koło. *ZbylPrzyg Bv*.

przystroić w co (2): Cf *Zwrot*.

przystroić czym (2): Chociaiby nam y mofiądz fmalcem [tj. *emalią*] przyftroiono/ Przedfię zá piéknę złoto wnet będzie kupiono. *RejWiz 47v; ZbylPrzyg B3v*.

Zwrot: »pięknie, nadobnie przystroić« [*w tym: w co (2)*] (3:1): *RejWiz 14*; Bogá fie o to [że oszukuje na czystości złota] żadny/ Złotniczek nie boi/ Kiedy piéknę Sláchćiankę w lánzufzki przyftroi. *BielSat Cv [idem BielRozm]*; *RejZwierc 169; BielRozm 17*.

Przen (1) : O Duchu święty/ [...] Rácz poświęćić kościoł ciála náłzego/ á ná miefzkánie tobie oddáne obroćić. [...] rácz nágotowác godny przybytek máiefatowi twemu: przyftroy gmách twoy/ á pokoy twoy ozdób cnotámi rozlicznemi *LatHar 32*.

4. *Ubrać, przyodziać, zwykle piéknę [kogo] (4)* : Sprawże mu [dziecku] pftry kożufzek/ więc cżyrowną myckę/ A mámkę też s piestunką przyftroy miłofniczkę. *RejWiz 57*.

przystroić w co (1): TEN wianeczek rućiány piékná Gréta wiła/ Aby weń nádobného Klimká przyftroiła. *KochFr 44*.

Przen [w co] (1) : Bo tá [cnota] vmie w poczćiwość káżdego przyftroić/ A nie káždy tych ftroiow vmie kráwiec fkroić. *RejWiz 4*.

a. Dać szaty zakonne (1) : Wdowę podłrzygł w czernice/ y do Monásterá przyłtroiwiłzy iá wegnał. *StryjKron* 395.

5. Doprowadzić do kłopotliwej a. trudnej sytuacji [kogo] (8) : [*Putyfar narzeka na zdradę żony i sługi*:] Kochałem łie w tym fludze a takież w czney żenie [...] Teraż mię to oboie dzywn e [!] przyłtroiło A moy łtateczny vmyłł prawie rozdwoiło *RejJóz* I; *RejKup* f6; *RejWiz* 73v; *RejZwierc* 252; Ten który mię náiił, [...] náuczył iáko mam co czynić: A iegli ia do tego co łwoiego przydam, Tym pobożniey łtárgował v mnie báłámuctwo. Iáko mię on przyłtroił, tákem vłtroiony. *CiekPotr* 67.

przystroić o co (1): áczęs wiele broił/ Nie iednegoś też o łmierć á mężnie przyłtroił. *PaprPan* Ff2v.

przystroić w co (1): Bo iegli dla tytułow áłbo dla pożytkow/ Vżywałbyś nád cnotę w łwym rozumu zbytkow Iużeś łie náłłuchał co thy tytuły broiá/ Ani łam wzwie gdy kogo w niewola przyłtroiá. *RejWiz* 91v.

Zwrot: iron. »nadobnie przystroić« (1): [*Rzeczpospolita się skarży*:] Ia łie łtáram o włzytki/ ále o mię żadny/ Ták ye márnne pobłaźnił/ ten márnny łwiát zradny. O niełzczęłny Prywacie/ thyś thego nábroił/ A nadobnieś ten narod/ ták łławny przyłtroił. Ze łwięta Spráwiedliwość/ y mnie wyganiá. *RejZwierz* A5.

Synonimy: **1.** *nagotować, narządzić, przyrządzić, sprawić*; **3.** *ochędożyć, okrasić, ozdobić, przybrać, upiększyć*; **4.** *oblec, odziać, przyoblec, przyodziać, ubrać*.

Formacje współrdzenne cf STROIĆ.

Cf PRYZSTROJONY

ALKa, ZCh